

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-02-08
Besvaras senast
2024-03-01

Till utbildningsminister Mats Persson (L)

2023/24:445 Samarbeten med israeliska lärosäten

De senaste månaderna har bomberna inte slutat falla över Gaza i Palestina.

Antalet civila som mördats räknas till minst 30 000 och över 12 000 av dem är barn. Hela bostadsområden har bombats, sjukhus, skolor och kyrkor likaså. Samtidigt har Israel blockerat inflödet av vatten, mat och elektricitet. Strax före jul fick vi rapporter om att de första barnen dött av hunger i Gaza.

Miljontals Gazabor har fördrivits från sina hem och beordrats av israeliska militären att flytta till olika säkra zoner, som sedan bombats. Viktigt också att synliggöra är att det även skett en totalförstörelse av den palestinska akademien. Israel har systematiskt bombat alla universitet, skolor och arkiv i Gaza. Många universitetsanställda och studenter har mördats. Detta innebär en irreversibel skada i palestinsk forskning och utbildning.

Även Västbanken har drabbats av det eskalerade våldet mot det palestinska folket, och många har mördats av israeliska soldater och israeliska bosättare som beväpnats av israeliska staten.

Nu har den internationella domstolen ICJ konstaterat att det som sker i Palestina är i delar brott mot folkmordskonventionen och att det därmed finns risk för att det begås folkmord. I det avseendet har Sverige ett ansvar att agera för att förhindra detta.

Regeringen har gång på gång hänvisat till Israels rätt att försvara sig och att det sker proportionerligt efter attacken den 7 oktober då bland annat civila israeler mördades brutalt av Hamas. Men det vi sett är en oproportionerlig respons från Israel mot civila palestinier. Det vi ser är att Israel brutit mot internationell lag, i synnerhet de senaste månaderna. Och de har inga intentioner att sluta, utan bombningarna fortsätter än i dag trots att den internationella domstolen ICJ krävt att Israel svarar på provisoriska åtgärder för att förhindra folkmord.

Sverige kan agera på olika sätt för att trycka på Israel och på så sätt förhindra folkmord. Inför aggressionen mot Ukraina valde dåvarande utbildningsministern att uttala sig: ”Regeringen uppmanar till att kontakter och samarbeten med statliga institutioner i Ryssland och i Belarus omedelbart upphör och att inga nya kontakter eller åtaganden initieras.” Med tanke på att Israel tydligt brutit mot internationell lag och att Sverige ändå röstade för

eldupphör i FN vore det på sin plats med ett liknande uttalande angående samarbeten med Israel, i synnerhet eftersom flera av de israeliska universiteten är delaktiga i ockupationen av Palestina och många aktivt deltar i att stötta de pågående krigsbrotten. Ariel University och Hebrew University är till exempel båda byggda på ockuperad mark. Flera universitet deltar aktivt i att stötta ockupationen och har nära band till bosättarna – för att inte tala om alla universitet som aktivt jobbar med att utveckla israelisk vapenindustri och hur dessa vapen sedan används mot det palestinska folket.

På våra universitet och högskolor har vi palestinska studenter, universitetslärare och forskare. Vi har även studenter, universitetslärare och forskare som har nära kopplingar till Palestina. För dem har det varit flera månader där de fått följa bombningarna och konsekvenserna av dessa i sociala medier och kanske till och med fått besked om att släktingar och nära och kära mördats eller skadats. Att kunna hantera studier när ens land eller nära utsätts för krigsbrott är oerhört tärande. Dessa studenter, universitetslärare och forskare har nu fått göra det under 120 dagar. På universiteten och högskolorna har också studenter, universitetslärare och forskare bildat grupper till stöd för Palestina. Dessa vittnar tyvärr om att de har blivit tystade, särbehandlade och motarbetade. Det handlar om allt från att förbjuda den palestinska flaggan till att kalla på polisen när de har föreläsningar. Det är en inskränkning mot studenters, universitetslärares och forskares rätt att yttra sig och att lära sig.

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till utbildningsminister Mats Persson:

1. Kommer ministern och regeringen att uppmana svenska lärosäten att avbryta samarbeten med israeliska universitet och högskolor, och i så fall när?
2. Hur säkerställer ministern och regeringen att vår forskning och innovation inte används för ockupation och krigsbrott?
3. Hur stöttar ministern och regeringen de palestinska studenterna eller de studenter som har koppling till Palestina?
4. Hur säkerställer ministern och regeringen att studenters, universitetslärares och forskares yttrandefrihet garanteras?

.....

Lorena Delgado Varas (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch